

HET HUWELIJSVERBOND MET VORST IMMANUËL

De weg naar de ondertrouw tussen de allerheerlijkste Koning Immanuël en de schuldigste onder de vrouwen. Het verbond gesloten, verbroken en vernieuwd.

Voorgesteld in 12 brieven door twee vriendinnen geschreven over hun ondervinding van het huwelijksverbond met Vorst Immanuël.

3^e brochure in de serie: Het genadeverbond

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2001

INHOUD

VOORWOORD

1e brief van een bekommerde ziel aan een vriendin.

2e brief, van Christus bruid aan een twijfelmoedige, zoekende ziel.

3e brief, van een zoekende ziel naar Jezus.

4e brief, van een ontdekte en bestreden ziel aan de bruid van Jezus.

5e brief, aan een bestreden, doch naar Jezus hongerende ziel.

6e brief, huwelijksinwilliging van een grote overspeelster naar Jezus.

7e brief, Immanuël 's antwoord aan een arme dienstmaagd.

8e brief, dankzegging aan Vorst Immanuël van een ondertrouwde bruid.

9e brief, klacht van een ontdekte zondares aan Jezus' voeten.

10e brief, van de bruid aan een arme Ruth , komende van de dorsvloer van Boáz.

11^e brief van een uitziende vriendin naar de gemeenschap van de Vader.

12^e brief, van de bruid van Christus, onder haar kruis, roemende in God.

Het Christelijk maagdenversiersel.

Scheidbrief aan de zonde en trouwbrief aan Jezus Christus.

VOORWOORD

Deze brieven geven enkele facetten weer uit het geestelijk, bevindelijk leven. Niemand vatte het zo op dat deze mensen alleen in het geestelijk leven bezig waren. Zij hadden vanzelf ook een natuurlijk leven en een oude mens, die nooit anders kan doen dan God tegenstaan. Het natuurlijk leven is buiten beschouwing gelaten, alleen enkele hoofdpunten uit de bevinding worden meegedeeld. Op één na zijn deze personen niet meer op deze aarde, maar leven in Immanuëls land.

De 7e brief, Immanuëls antwoord, is een weergave van het onderwijs wat een gelovige uit Gods Woord ontvangt en toegepast wordt door de Heilige Geest.

In deze brieven wordt, zoals men het wel eens noemt, de *Tale Kanaäns* gesproken. Op dit taalgebruik wordt regelmatig kritiek uitgeoefend. Ondanks de achting die men Gods kinderen toedraagt, worden de standen in hun geloofsleven bekritiseerd, omdat zij zich in hun woordgebruik soms onduidelijk, om niet te zeggen, bijna onschriftuurlijk uitdrukken. Deze kritiek is helaas wel eens terecht. Maar aan de andere kant, is hun bedoeling soms gemakkelijk te begrijpen, als het maar uitgelegd wordt.

Neem als voorbeeld eens de uitdrukking: *zien is geen hebben*. In een schriftuurlijk licht is *zien hebben*, want er staat "Ze hebben op Hem gezien, en hun aangezichten zijn niet schaamrood geworden", Psalm 34:6. Iemand die op de Heere ziet *heeft* het geloof, en wordt door dit zalig gezicht vervuld met licht en leven, in een minder of meerdere mate. Maar een ernstige lezer zal het zeker toestemmen, dat het *zien* op de Heere in de belofte, nog geen *vervulling* van de belofte is. Dat kan met tientallen voorbeelden uit de Schrift worden opgehelderd.

Ik hoop dat de lezer zich niet zal stoten aan sommige uitdrukkingen, die een bepaalde persoonlijke gevoelswaarde hebben, en die wij anderen niet dwingend kunnen voorschrijven. Tijdgebonden taal over de bevinding zal eens verdwijnen, maar al wat God wrocht zal eeuwig juichen tot Zijn eer. Schriftuurlijke taal en door de Geest gewerkte beleving, is een van de schoonste parels die op de mantel der Gerechtigheid schitteren. Deze mantel van Gods volk, die thans zo bevlekt is, zal echter de eeuwen verduren en op de dag van Christus wederkomst openlijk erkent worden als het werk van de Heilige Geest.

Lezer, lees met oordeel, en doe uw voordeel. En de Heere geve dat wij in het grote oordeel zonder verschrikking kunnen verschijnen voor de grote Rechter, waar Hij onze zaak, die nu door velen veroordeeld wordt, openlijk zal bekend maken, dat het de zaak van de Zoon van God is. "*Daarom verwachten wij dien groten dag met een groot verlangen, om ten volle te genieten de beloften Gods, in Jezus Christus onzen Heere*", Belijdenis des Geloofs, artikel 37.

***De weg naar de ondertrouw en het wonderlijk huwelijk tussen de allerheerlijkste en beminnelijkste Koning Immanuël en de schuldigste en verachtste onder de vrouwen.
Voorgesteld in 12 brieven.***

1e brief van een bekommerde ziel aan een vriendin.

Lieve vriendin,

Al lange tijd ben ik van plan geweest om u eens een lettertje te schrijven maar ik durf het steeds niet. Ik zie zo hoog tegen u op. O als ik mezelf bij u vergelijk dan durf ik u niet onder ogen te komen. Och vriendin, ik ben toch zo benauwd, ik weet dikwijls geen raad meer. O, als u wist hoe ik vroeger geleefd heb, zo laag en zo vuil als de beesten. Maar ik wil nu eerst proberen om eens iets te schrijven wat er gebeurd is in mijn leven.

Toen ik nog in de wereld leefde, kwam ik op een keer in de kerk. Het was maar om mijn geweten gerust te stellen, hoor. En toen preekte de dominee over deze tekst: *Indien gij u niet bekeert, zo zult gij allen insgelijks vergaan.* En na die tijd heb ik geen rust meer gehad. Want overal achtervolgde het mij dat ik eeuwig zou verloren gaan, want voor mij kon het niet meer. Want ik had zo dikwijls tegen beter weten in gezondigd. *'Ik heb tegen de Heilige Geest gezondigd.* En nu is het voor eeuwig, voor eeuwig onherroepelijk te laat. O, wat heb ik toch gedaan? O, was ik maar nooit geboren", dacht ik. Elke dag en zelfs in mijn slaap voelde ik Gods toorn op mij rusten. O, riep ik uit: *'Ik ben God kwijt en ik voel dat Hij mij moet haten'*. En soms voelde ik me zo verschrikkelijk hard eronder, dan kon ik geen woord meer uitbrengen. Ik kon niet bidden, hoor. Ik kon alleen maar zuchten en kermen: *o, God wees mij arme zondares genadig.*

In deze overtuigingen heb ik een hele tijd gelopen. Soms was ik zo benauwd vanwege mijn schuld voor God, dat ik mijn handen wrong van spijt en wroeging. O, die verloren staat, die ellendige staat waarin ik mezelf zag liggen, met allen die ik kende! En dan die grote, nimmer eindigende eeuwigheid! O dat gezicht maakte mij en radeloos, zodat ik uitriep: *'o eeuwig verloren, eeuwig verloren! Och wat moet ik toch doen om zalig te worden?'* Toen ging ik alles op alles zetten om goed te leven. Ik voelde wel dat daarmee mijn zonden niet vergeven waren, maar ik dacht, dat de Heere het in mij zou zien, dat het om Hem te doen was. Meer en meer voelde ik de verdorvenheid van mijn hart. Zodat ik ten laatste dacht dat het nooit meer goed kan komen van mijn kant. Zo een hopeloos verdorven hart. En waar ik ook was, de afgrijselijk gedachten over God welden op in mijn hart. Dat nam alle moed en hoop weg. Maar toch bleef er iets in mijn hart liggen wat naar de Heere uitging. O, dat verlangen naar Hem! Mijn ziel dorstte naar Hem, naar de levende God, om Hem te leren kennen en om met Hem verzoend te worden.

En langzamerhand ging Gods Woord voor mij open. Nooit had ik de bijbel zo gelezen als ik dat nu mocht doen. Het was net of alles anders werd, thuis en in de kerk en overal waar ik kwam. En als ik dan in de kerk was en ik hoorde kenmerken van genade uitleggen, dan begon de hoop in mijn ziel te leven, als ik hoorde over het begin van het geestelijk leven. Zo heb ik enkele jaren geleefd. In die tijd kreeg ik ook licht in de weg der zaligheid door de Heere Jezus. O, wat was dat groot dat het voor mij nog kon, dat ik bekeerd kon worden! En dat God voldaan is door het offer van Zijn Zoon. Wat gaf dat een binding aan de troon der genade.

Ik kreeg ook zo'n zin om naar Gods volk te gaan. Ik kon het niet meer laten om naar enkele mensen toe te gaan die voor kinderen Gods bekend stonden. Daar ben ik vanaf die tijd dikwijls mee samen geweest. Er waren er bij die blij waren toen ik uit mijn ondervinding sprak. Ze bemoedigden mij en gingen spreken over hun bekering en geloof.

Maar toen kwam er een andere tijd bij mij. Ik kon niet meer bidden en kon ook niet meer zo gemakkelijk geloven dat het Gods werk was. Ik raakte met alles aan het twijfelen. Het was alles tekort om God te ontmoeten. De mensen waar ik mee omging konden mij niet meer begrijpen. Sommigen spoorden mij aan om te geloven en anderen begonnen mij te wantrouwen. En na veel spreken met elkaar ben ik eindelijk achtergebleven en kon niet meer met die mensen omgaan. Ik kon ook niet meer geloven dat het allen bekeerde mensen waren. Ze waren altijd bekeerd, en sommigen hadden alles beleefd. Geloven konden zij net zo makkelijk als ze wilden. Toen ging ik denken, zou het geen tijdgeloof zijn bij die mensen en ook bij mezelf? Och, wat maakte mij dat ongelukkig en verdrietig.

Op een keer kwam ik in de kerk en toen preekte de dominee uit Lukas 3:9: *"En de bijl ligt ook alrede aan den wortel der bomen."* Die predikant zei dat Johannes de Doper de voorloper van Christus was, om de weg te bereiden voor Hem. Toen ging hij aantonen dat de godsdienst van die Joden en vooral van de Farizeeërs in die dagen voor God niet kon bestaan. 'De hele boom van onze bekering, verandering en alle plichten buiten Christus zal door de bijl van Gods wet en recht worden afgehouden. Al dat opbouwen, al die gevoelige godsdienst en al die wettische godsdienst zal eens door de bijl worden afgehouden', zei hij. 'Verstandskennis van Christus is wel mooi loof, maar het is geen vrucht'. Och geliefde vriendin, het was of er een zwaard door mijn ziel heenging.

In de tijd die daarop volgde verloor ik mijn bekering en alles wat ik meegemaakt had. En mijn vrienden bleven weg. Toen bleef ik onbekeerd en onbegrepen achter.

Als ik nu denk dat God mij altijd heeft verdragen en zoveel goede dingen heeft gegeven dan kan mijn hart er zo bedroefd onder worden. Dan kan ik wel hele dagen schreien. Maar u moet er niet te veel van denken hoor, want ik ben zo bang dat het nabijkomend werk is. Ik voel mijn schuld nog helemaal niet genoeg en ik zal nog veel benauwder moeten worden om Christus te leren kennen. Ik ben zo ongelukkig en ik ben zo bang van de satan. Ik durf bijna niet alleen te zijn en bij de mensen durf ik ook niet te komen want ze weten wel hoe goddeloos dat ik ben. En naar Gods volk durf ik niet meer te gaan want die denken wel dat ik een huichelaar ben. Als de Heere mij niet bewaard zou ik nog wel tot mijn vorig gezelschap terug kunnen keren, want dat is al zo dikwijls gebeurd dat het weer overging. Sommige mensen hebben dat al tegen mij gezegd ook. O, wat moet ik toch doen? Had ik maar nooit tegen zo'n goedertieren God gezondigd, maar nu kan ik het nooit meer overdoen. Ik zou liefst maar willen schreien over mijn zonden en God dienen met heel mijn lichaam en ziel. Maar ik kan het niet. Dikwijls lees ik in de Bijbel, maar er is zoveel wat ik niet begrijp. Dan heb ik zulke goddeloze gedachten van God dat ik maar ophoud. O, wat is toch erg om mens te zijn en dan voor de eeuwigheid bestemd! Het is soms alsof ik de hel in mijn ziel voel.

Nu zou ik eens willen vragen, of u nog voor mij zou willen bidden? Zou u ook een briefje terug willen schrijven? U moet maar eerlijk met mij omgaan, hoor. Ik hoop dat u mijn briefje kunt begrijpen, want ik ben erg gejaagd.

Uw schuldige en ellendige vriendin.

2e brief, van Christus bruid aan een twijfelmoedige, zoekende ziel.

Hartelijk geliefde vriendin,

De Heere der Heirscharen zij met u, de God van Jacob zij u tot een hoog Vertrek. Je brief heb ik ontvangen en ben met innerlijke medeleven over je toestand vervuld. En gedachtig zijnde aan het woord van vader Jacob, wil ik mij voegen naar de gang van het werk. En wil de Geest des Heeren niet vooruitwerken, noch tegenstaan maar ik smeeek Hem om licht en om Zijn leiding te mogen volgen. Dat mijn dierbare Verlosser daartoe Zijn licht schenke in onze harten. En dan hoop ik zo voor u dat de Heere het volgende onder uw ogen wilt brengen en je ziel daarin wilt onderwijzen.

Voordat Christus mijn zwarte en mismaakte ziel ondertrouwde was ik in dezelfde toestand als u, mogelijk in nog meer diepten en verzoeking. Maar al is het dat de satan nog tien keer harder raasde: 'gij hebt geen heil bij God'; en al was je schuld, die inderdaad heel zwaar is, nog duizendmaal groter, het dierbare bloed van Jezus Christus, de gezegende Zaligmaker is genoegzaam om al die zonden te vergeven. Het is niet de grootheid van je schuld die een hinderpaal is tussen God en je ziel, maar de grootheid van het verdoemelijke ongeloof waaronder je met sterke banden gebonden bent. En dit ongeloof kan niemand wegnemen dan Christus Zelf. Hij is bekwaam om je duistere ziel te verlichten en een straal van Goddelijk licht en leven in je hart uit te gieten. De gerechtigheid Gods is niet bevredigd dan met het volmaakte offer van Christus Jezus aan het kruis volbracht. O, zoek Zijn bloed, zoek Zijn gerechtigheid en zeg met David: 'ontdek mijn ogen, opdat ik aanschouwe de wonderen van Uw wet en de verborgenheid van het Evangelie'.

Maar let toch ook nauwkeurig op het koninklijk ambt van Christus. Hij is de Vorst des Levens om al die machtige zonden onder te brengen. Verwacht niet dat de zondelusten, en de aangeboren vijandschap tegen God, volkomen ten onder gebracht zal worden. O neen, de krachtige tegenstand van ons diep verdorven vlees zal zich nooit aan de wet Gods onderwerpen. Doch, gelooft zij de Heere, hij heeft de vijandschap en de schuld der zonde in Zijn dierbaar lichaam gedragen, zodat al Zijn beminde uitverkorenen van onder hun verdoemelijke kracht verlost worden. Er is geen ellende, teleurstelling, kruis, verdriet, verlies, en van de wereld en de godsdienstige mensen zo groot, of Jezus Christus kan al deze ellenden overwinnen.

En geliefde vriendin, geeft toch ook acht op de profetische bediening van Jezus die in de Heilige Schrift geopenbaard wordt. O, hoe zoet maakt Hij de schrift wanneer Hij die bestraalt met Zijn Heilige Geest! De grote stroom van verwarring, de raadsels en problemen kunnen door Zijn onderwijs in een ogenblik opgelost worden. Ja al is het dat je schuld en benauwdheid je radeloos maakt, de Heere Die het Licht der wereld is, kan de doodschaduw veranderen in een aangename morgenstond.

Voeg je ook maar veel onder de zuivere prediking van het evangelie waar je schuld ontdekt wordt, waar de haper in het zielenleven blootgelegd worden en waar je niet gepleisterd wordt met loze kalk. Waar de wonde niet op het lichtst genezen wordt, want dat is zo schadelijk voor de groei van het geestelijk leven. Velen hebben het tegenwoordig zo gauw gevonden.

Maar aan de andere kant zoekt ook geen hoogmoedige en trotse geesten op, die verwaand en uit de hoogte spreken en het werk van Christus bedroeven en kleineren of die de Geest vooruitwerken. O, dat de trouwe Verbondsmiddelaar Zich over je arme ziel kwam ontfermen en dat hij Zijn vleugelen over u uitbreide!

Je liefhebbende vriendin, verbonden aan Christus, door de beste band des Verbonds.

3e brief, van een zoekende ziel naar Jezus.

Geliefde vriendin,

Uw brief heb ik ontvangen, waarvoor naast de Heere mijn hartelijke dank. Het heeft door de goedheid des Heeren meegewerkt om mijn banden te breken. Een hemels licht scheen over deze woorden: *Verlaat uw volk en uws vaders huis, zo zal de Koning lust hebben aan uw schoonheid.* O, wat een grote verandering gaf dat in mijn ziel! Ik had verwacht om door Hem eeuwig verstoten te worden en nu begon Hij mijn ziel lieflijk te trekken. Wat een heerlijkheid en een gepastheid zag ik nu in vorst Immanuël. Hij is blank en rood en draagt de banier boven tienduizenden. Alles wat aan Hem is, is gans begerlijk. Ik riep gedurig uit: 'o lieve Zaligmaker, kan ik nog zalig worden, zo'n overspelige, onreine, vijandige zondares? Zal ik die zo vuil ben, nog genade kunnen vinden in Uw ogen? Toen kwam met leven en liefde in mijn ziel: *'Wendt uw ogen van Mij af, want zij doen Mij geweld aan.'*

O, vriendin ik kan u niet zeggen welke zoete liefde of daar in meekwam. Ik verlustigde mij in de Heere Jezus, in Zijn werk en in Zijn ambten. Toen heb ik Hem van ganser hart en ziel mijn '*ja-woord*' gegeven om Hem te dienen, Hem lief te hebben met geheel mijn ziel, het koste wat het kost. En toen mijn ziel daarna meer verruimd werd in de werkzaamheden tot deze Bruidegom, heb ik Hem openhartig, maar met veel schaamte verteld dat ik een dochter ben van en zeer geringe en lage afkomst. Dat ik veel grote en kleine schulden heb. Dat ik een hoerachtig hart heb. En een moeilijke aard als ik mijn zin niet krijg. En wat ook zo schandelijk is, dat ik zo dikwijls naar vreemde vrijers heb omgezien. En dat mijn 'vader' een leugenaar van den beginne is en mijn 'moeder' er alles op tegen heeft, dat ik mijn inwilliging zal geven aan Koning Jezus.

Maar de Heere onderwees mij door Zijn Woord dat ik maar tot Hem moest komen zo vuil en walgelijk als ik ben om door Hem gewassen te worden van al mijn schuld en zonden. En dat ik toch vooral niet zal proberen om iets van mijn lelijk uiterlijk te veranderen, of mij op te pronken. En dat ik ook geen geld mee mag nemen, want dan zou de ondertrouw uitgesteld worden of helemaal afgebroken worden. Want dat is een slag in Zijn lieflijk aangezicht, want Hij is niet gekomen om gediend te worden maar om te dienen. O, ik riep uit, toen ik smekend aan Zijn voeten lag: *'Heere wat is dit, dat Gij naar mij omziet, die naar U niet zag?'* Och vriendin, sinds dat de Heere Zich in Zijn Woord zo geopenbaard heeft gaat mijn hart zo verlangend naar Hem uit om Hem door het geloof te mogen leren kennen en te mogen omhelzen, want niets dan Zijn liefde en tegenwoordigheid kan mijn ziel bevredigen. Och, dat Hij mij kusse met de kussingen Zijns monds en dat Zijn liefde de banier over mij zij. Dat Hij als Koning gekroond mocht worden in mijn genegenheden, en dat ik steeds mag dolen in Zijn liefde. O, ik zie Hem schitteren als de Parel van grote waarde. O, wat heb ik toch lang buiten Hem kunnen leven en Hem langdurig tegengestaan met al mijn eigen werkzaamheden en eigengerechtigheid! Toen kon ik niet begrijpen dat Zijn kinderen mij daarin niet steunden maar tegen kwamen. Nu voel ik in mijn hart dat zij het goede met mij voorhadden. En dat geeft zo'n liefde tot zijn Bruidskerk in mijn ziel, dat ik wel alle dagen bij hen zou willen zijn. Wanneer u de Beminde van uw ziel spreekt en aan de genadetroon wordt toegelaten, zou u Hem willen aan zeggen dat ik krank ben van liefde? Het leeft in mijn ziel:

*Jezus is het alleen,
daar mijn hart gaat heen,
naar die Levensvorst,
mijn ziel gedurig dorst.*

Ik heb ook van een dichter gelezen die schreef:

*Mijn zak zal niet zijn ontbonden,
voordat ik Jezus heb gevonden.
Jezus is mijn zielsvermaak,
Hij is 't Die mijn harte raakt.*

Uw onwaardige vriendin.

4e brief, van een ontdekte en bestreden ziel aan de bruid van Jezus.

Geliefde vriendin,

Ik kan niet nalaten om u weer eens een briefje te schrijven. Omdat ik in al die tijd niets van u gehoord heb, dacht ik bij mezelf: zij zal wel zien, dat ik niet oprecht ben. En wat mij nog veel benauwder maakt is dat ik geen briefje heb gekregen van Vorst Immanuël. Ik heb al zo dikwijls mijn toestemming bekend gemaakt, maar Hij antwoordt mij niet. O, als u eens wist in welke ellende ik nu gekomen ben. Al mijn gevoelige zielsuitgangen zijn opgedroogd en het is net of er nog nooit wat aan mij gebeurd is. Ik kan niet meer hartelijk bidden en schreien. Gods woord gaat mij het ene oor in en het andere uit. Ik raak alles zo gewoon, heel mijn godsdienst is taakwerk en gewoonte. Er is nergens reuk of smaak meer in te vinden. En waar ik vroeger blij mee was, dat kan mij nu niet meer bekoren. Ik vind er Jezus niet in. Anderen hebben geloof en liefde en blijdschap maar ik heb niets van God in mijn hart. Ik ben zo verschrikkelijk hard en koud. Ze zeggen tegen mij: dat is nu je eigen schuld, dan moet je ook maar niet alles afkeuren wat wij aangenaam vinden. Ik denk soms dat ik me bedrogen heb en dat de satan zich als een engel des lichts aan mij vertoont. En sommigen van Gods volk zeggen ook al dat ik het maar eens na moet kijken. O, wat kan het toch ver gaan en toch het ware werk nog niet zijn. Ik had gedacht dat de Heere naar mij had omgezien, want ik kreeg veel gebedsverhoring en nu houdt alles op. Van God en mensen ben ik verlaten.

*Die mij voorheen teer beminden
En mijn vrinden,
wijken angstig voor mijn plaag.*

Ik ben een raadsel voor mijzelf en ook voor een ander. Och kende ik Christus maar, had ik Jezus maar tot mijn Deel, maar ik mis Hem. En ik mis alle liefde, leven, en Zijn Geest. Ik zoek Hem, maar ik vind Hem niet. Trouwens mijn zoeken kan ik voor geen zoeken houden, zo slap en flauw is mijn ziel. Mijn hart is soms vervuld met opstand en mijn ziel met nijdigheid als het een ander goed gaat.

O vriendin, als u eens wist wat ik zoal meemaak in- en uitwendig, het is niet op te sommen. Ik ben mager van ellende, moeite en verdriet. Soms ben ik gedompeld in de poel van moedeloosheid, zodat ik de dood kies boven het leven. Dan denk ik, wat zal het vreselijk zijn als een huichelaar openbaar te komen.

Maar er zijn ook andere tijden geweest. Toen dacht ik in mijn hoogmoed dat ik al heel wat had, meer dan een ander. O, die goddeloze eigenwaan. Diepe schaamte moet mijn aangezicht daarvoor bedekken. Maar ik heb zo een hoerenvoorhoofd dat weigert beschaamd te worden voor de Heere. O die hemelhoge schuld en dan het eisend recht des Heeren. Hoe zal dat nog ooit goed komen?

En wat mijn verdriet nog groter maakt is de grote verachting die de Vorst Immanuël, Die grote Borg overal wordt aangedaan. Ik weet niet wat ik moet denken van mijzelf maar ik geloof dat Christus mijn hoerachtig hart heeft gezien en dat Hij nog berouw krijgt over Zijn aanbidding aan mij. Daarom heeft Hij mij aan mezelf overgelaten. Want als Hij enige liefde tot mij had, zou Hij mij dan zo ellendig laten zitten? Ik heb van Hem

niet meer de minste verkwikking, terwijl Hij toch een volle tafel heeft voor Zijn volk. Maar Hij gaat mij voorbij terwijl anderen lieflijk onthaald worden.

Lieve vriendin, als u Hem ziet, vraag Hem eens naar Zijn genegenheid tot mij en spreek eens een goed woordje voor mijn ziel. En wil je mij ook spoedig eens een briefje schrijven?

Nu vriendin ik eindig weer en blijf uw toegenegen, maar verlaten en eenzame vriendin, vastgebonden in de banden van ongeloof en wantrouwen.

Je toegenegen vriendin.

Zeg Hem aan, dat ik Zijn liefde duizenden keren verzondigen heb, maar ik verlang toch zo naar Hem.

5e brief, aan een bestreden, doch naar Jezus hongerende ziel.

Waarde zuster in onze oudste Broeder,

Die Zijn kinderen van de aarde gekocht heeft tot Zijn eigendom en in Zijn heilig en dierbaar bloed heeft gewassen van al onze misdaden. Hij kuste u met de kussingen Zijnsmonds, want Zijn uitnemende liefde is beter dan de zoetste wijn, daarom hebben Hem de maagden lief. En onder deze maagden mag u ook behoren, lieve zuster, hoewel je nu zo verstrikt bent in een warnet van ongeloof en twijfel wegens het missen van gevoelige liefde. Gevoelige liefde is een zoete genade, waar al de geestelijke maagden die naar Jezus verliefd zijn, zo zeer op gesteld zijn. Maar het geloven wat op de Schrift gegrond is en door de liefde werkt is toch meer dan zoete gevoelige blijdschap. Thomas wilde eerst zien en gevoelen en daarna geloven, maar de Heere zegt: *'zalig zijn zij die niet zien en nochtans geloven'*. Je zult wel zeggen: 'wanneer ik geloof dat Jezus mij lief heeft en mijn ziel wordt daardoor aangedaan met liefde, maar als ik mij dan bedrieg, wat zal mij dat baten?' Och, geliefde vriendin, dat zou wel een zalige 'vergissing' zijn als het oprechte en innige liefde teweegbrengt in je hart. Want al wat liefde tot Jezus in je werkt is geen bedrog, maar genade. En het volgende zal kunnen dienen tot een bewijs dat je in de waarheid het *jawoord* aan vorst Immanuël hebt gegeven:

Je hebt het toch gedaan uit een overtuigend gezicht van je schuld, onreinheid, mismaaktheid en radeloosheid, wat samenging met zoveel smart, schaamte en berouw.

En je hebt toch ook al je vorige boeleerders, grote en kleine, vrijwillig van de hand gewezen hoe vermakelijk ze ook schenen, en hebt u Jezus niet alleen gekozen als je enige Toevlucht en Borg, om met Hem verenigd te worden? Buiten Hem heeft niets meer waarde in de hemel of op aarde.

Met al je gebreken en totale onmacht kom je toch gedurig tot Hem of Hij je wil helpen? Evenals jonge mensen die verliefd zijn, die zoeken elkaar te behagen. Het is toch je begeerte om Zijn lust en Zijn wil te doen en Hem nooit meer te verlaten, maar door zure en zware wegen Hem te willen volgen?

Heb je ook niet dezelfde begeerten en verlangens evenals Christus? De heerlijkheid en de roem van Zijn naam, is dat niet je gedurige verlangen? Is niet je begeerte naar de welstand van Zijn huis en de vrede onder Zijn kinderen en de uitbreiding van Zijn koninkrijk? Als deze dingen in je hart liggen, houdt dan je liefde tot Hem niet verdacht. Blijft maar aanhouden om steeds een briefje aan Hem te schrijven. Leg je maar veel neer aan Zijn voeten. In zijn Woord vindt je Zijn antwoord.

Ik zie je toestand zo duidelijk liggen in Ezechiël 16. Het volk van Israël wordt daar beschreven in hun diep verloren toestand. Het volk wordt vergeleken bij een doodgeboren kindje dat vanwege de walgelijkheid niet gezuiverd en gekleed werd, maar

weggeworpen op het vlakke des velds. Maar de Levensvorst ontfermde Zich over dat arme kind en schonk het nieuw geestelijk leven. Het is een aangename tijd wanneer een ziel zo kinderlijk vertroeteld wordt in de eerste lokkenstijd, alhoewel het met weeën en smarten vergezeld gaat. Door het goede voedsel van Gods Woord komt er een sierlijke groei, totdat deze dochter haar ouders ontgroeit en huwbaar wordt. Maar dan houdt die sierlijke groei op en de troetelingen zijn voorbij. Er komt een Persoonsgemis in het hart. Een ziel kan niet meer gelukkig worden buiten de Persoon van Christus. Het is haar om Hem te doen. Ze voelt zich geheel en al naakt en bloot. Is het dan geen eeuwig wonder dat Hij aan zulke zielen een huwelijks aanzoek wilt doen op dat ze met Hem in een eeuwig huwelijksverbond mag komen? Dat doet haar wel uitroepen: *'Breid nu uw vleugelen over mij uit, want Gij zijt de Losser'*. Er is in de Psalmen van Datheen een kostelijk vers, wat mijn hart zo uithaalt:

*Want onze Koning heerlijk boven allen,
Heeft in uwe schoonheid een groot gevallen.
Hij wil uwe Heer' zijn van nu voortaan,
En gij zult Hem aanbidden onderdaan.*

Psalm 45:6

Nu ga ik weer eindigen. En blijf uw zuster, die liever wenste nooit geboren te zijn dan aldus niet ondertrouwd te wezen.

6e brief, huwelijksinwilliging van een grote overspeelster naar Jezus.

Allerbeminnelijkste Immanuël,

Daar het U heeft behaagd om Uw knechten uit te zenden tot de laagste en geringste families onder de mensen om daar iemand op te bezoeken, waarmee Gij Uzelf wilt ondertrouwen, zo ben ik na veel twijfelingen besloten om mijzelf aan U over te geven. Och de gedachte daaraan doet mijn hart breken en smelten. Gij zo heilig en ik zo vuil. Zou ik dan nog tot U mogen komen? Ach lieve Heere Jezus, ik ben de schuldigste en de minste onder de vrouwen. Mijn leven heb ik bedorven in de vuilste zonden. Ach, als ik daaraan denk, ik schaam mij diep voor U. Ik durf tot U niet te naderen. Wat ik geweest ben en nog ben is voor U niet verborgen, maar vanwege schaamte durf ik U niet onder ogen te komen. Maar nu roept U zondaars. En daarom tracht ik tot U te naderen met mijn verzoek.

Ach Heere Jezus, U spreekt door Uw knechten dat U een bruid zoekt. En nu is het mijn innige wens en begeerte dat ik Uw eigendom mag worden dat ik door U bevrijd mag worden van mijn grote schuld dat ik met uw klederen mag bedekt worden. Dat al mijn kwalen en gebreken genezen mogen worden. En dat ik aan U mag verbonden worden door de nauwe band van liefde en geloof.

Als ik mij niet bedrieg, Heere, heb ik al eerder Uw voorwaarden toegestemd, maar omdat ik nog geen antwoordje van U heb ontvangen, denk ik dat U mij niet wil aannemen. Och Heere, het is eeuwig rechtvaardig, als U mijn ziel verstoot, ik heb het duizenden malen verdiend, maar Heere, ik kan U niet meer missen. En daarom kom ik tot U en geef mijzelf aan U over voor de tijd en de eeuwigheid, met lichaam en met mijn ziel. Ach, ik hoop dat Gij mij wilt aannemen en dat ik in Uw liefde mag delen en dat dit mag leiden tot een ondertrouw met U. Maar och, ik ben onwaardig dat U onder mijn dak zou inkomen. Och, gedenk mij bij Uw Vader. Och, U weet wat in mijn hart leeft, ik wens U alleen, en U geheel. O Koning, overwin mijn hart en ziel, dat U in mij wone en dat ik in U mag zijn. Och, dat uw linkerhand onder mijn hoofd zij en Uw rechterhand omhelze mij.

Uw schuldige, doch liefhebbende dienstmaagd.

7e brief, Immanuël 's antwoord aan een arme dienstmaagd.

Mijn zuster, o Mijn geliefde,

Het is Mij aangenaam geweest uw brief te ontvangen. Ik heb het ingezien en met verbetering en aanbeveling mijn Vader getoond. U mag er van verzekerd zijn dat het Ons Beiden altijd aangenaam is, hoe dikwijls gij dat ook hervat. Ik weet uw bezwaren en twijfel. Maar Ik wil niet dat gij van Mij, noch van Mijn Vader zulke wantrouwende gedachten hebt. Ben Ik niet vol liefde en barmhartigheid tegenover zondaars en zondaressen die tot Mij komen? Waarom wantrouwt gij Mijn liefde, daar Ik u liefgehad heb met een eeuwige liefde; en daarom uit de wereld en de zonde getrokken heb, met koorden der barmhartigheid?

Houd in gedachten dat Ik u zal geven wat Ik nodig acht, voor u ten goede. En gedenk dat als gij u misdraagt dat Ik u met de roede zal bezoeken. Dan zult gij vele dagen blijven zitten, gij zult niet hoereren, noch een andere man geworden, maar Mijn ongenoegen ondervinden. Want, daar Ik u bemin, wil Ik ook door u geliefd worden. En dan zweer Ik u, dat bergen mogen wijken en heuvel wankelen, maar Mijn verbond des vredes met u zal niet wankelen in der eeuwigheid. Voor een klein ogenblik heb Ik u wel verlaten en Mijn aangezicht voor u verborgen, maar met eeuwige liefde en trouw zal Ik Mij over u ontfermen. Ja, hoe mismaakte dat gij zijt en in alles tekort komt, evenwel zal Ik u Mij ondertrouwen in gerechtigheid en in goedertierenheid, in barmhartigheid en in geloof en gij zult de HEERE kennen.

Zie dan toe dat gij naar deze regel van liefde en geloof zult wandelen zolang gij in de woestijn der wereld zult moeten omdwalen. Maar indien gij in Mijn liefde blijft zal Ik u eeuwig mijn liefde doen genieten, daar waar verzadiging van vreugde is, lieflijkheden aan Mijn rechterhand, eeuwiglijk.

Uw getrouwe Bruidegom.

8e brief, dankzegging aan Vorst Immanuël van een ondertrouwde bruid.

O, aanbiddelijke, hooggeduchte en allerbeminnelijkste Zoon van God.

Daar het U behaagd heeft, Uw vrije en wonderlijke liefde aan mij, de onwaardigste onder de vrouwen te betuigen, smee ik U deze enkele woorden met een gunstig oog in te zien.

O Heere, wie ben ik, en wat ben ik dat U omgezien hebt naar een dode hond, zoals ik ben! O, ik ben geheel en al verlegen en beschaamd voor U. Wat zal ik zeggen en wat zal ik spreken? Ik ben te gering dan dat ik met U mag onderhandelen; hoeveel te groter wonder is het dat U met mij te doen wilt hebben! O Heere, hoe groot zijt Gij! Wat is Uw liefde overweldigend. En dat aan mij, aan mij betoond en bewezen! O, wat zal ik U vergelden voor al Uw weldaden en trouw aan mij bewezen? O Heere Jezus, wat heeft U toch bewogen om naar zó een om te zien? O, het kan niet anders zijn dan om Uws Zelfs wil en om Uw verbonds wil. Hoe zal ik U en Uw heilige Vader aanbidden en danken voor alles wat U voor mij gedaan hebt? Want ik ben te onwaardig en onbekwaam om U dank te zeggen. Nu Immanuël, hier is mijn ziel en lichaam met alles wat ik heb en ben, och, neem het genadig aan als een gering dankoffer, opdat U daarin verheerlijkt worde door Uw Middelaarswerk. En och, handel met mij en al het mijne, naar Uw welbehagen. Och beminnelijke Ontfermer, laat mij door de kracht der liefde bewaard worden dat ik toch niet tot mijn oude vrijers zou wederkeren, waarvoor ik zo voor open lig. Doe mij toch ernstig naar de voltrekking van dit heilig huwelijk verlangen, waarvan

ik sommigen van uw kinderen heb horen spreken, opdat ik evenals zij door Uw genade zou kunnen zeggen: 'Hij is de mijne en ik ben de Zijne'. Nu dan Heere Jezus, wees mij als een bundeltje mirre dat tussen mijn borsten vernacht, opdat mijn ziel zich in U gedurig mag verlustigen en Uw lof en Uw eer eeuwig mag vermelden.

Lof, aanbidding en dankzegging worde U, de Koning der koningen, de alleen wijze en zalige God, toegebracht tot in eeuwigheid. De ganse aarde worde met Uw heerlijkheid vervuld o, beminde Immanuël. Kom haastig, ja kom Heere Jezus. Maak mijn ziel lijdzaam totdat de dag aanbreekt en de schaduwen vlieden. Amen.

Uw aller onwaardigste dienstmaagd.

9e brief, klacht van een ontdekte zondares aan Jezus' voeten.

Lieve harte-vriendin,

Och, wat denk ik dikwijls aan u, daar de Heere ons zo nauw heeft samengebonden met de band der liefde. Vooral nadat de Heere Zichzelf zo dierbaar in mijn hart heeft willen openbaren. O, wat heb ik dikwijls gezongen uit het oude bundeltje:

*Ik heb nu eens gevonden,
Een Balsem voor mijn wonden,
Een Middel voor mijn smart.
God door Zijn Zoon bewogen,
Die slaat op mij Zijn ogen,
En treft mij in het hart.*

*Gij kust en Gij omarmt mij,
Gij koestert en verwarmt mij,
Ik mag nu bij U zijn.
'k Ben in Uw bloed verborgen,
Ik rust nu vrij van zorgen,
Want Jezus is ook mijn'.¹*

Och geliefde vriendin, hoe heb ik het gedurfd. Ik dacht toen dat het huwelijk spoedig zou voltrokken worden maar de Heere week uit mijn ziel. 'O', riep ik uit: *'gezegende Borg, dierbare Heere Jezus, och blijf toch bij mij want zonder U kan ik niet leven'*. Maar de Heere onttrok zich en Hij ging van mij weg. En toen ging ik pleiten op de schuldbedekkende liefde en op mijn vorige ondervinding, maar het is net of Gods hart voor mij toegesloten blijft. Mijn vorige zonden worden weer levend en dan is er een stem in mijn ziel: *'wanneer zijt gij met Mij verzoend?'* En dan voel ik de verzoening niet en ik zie Hem niet meer. Ik voel dan de grote breuk en de scheiding. Evenals vroeger. Ik ben zo leeg en zo koud. O, het is niet te begrijpen. Ik was vol van de liefde Gods en ik dacht zeker dat de Heere Jezus voor mij gestorven was, maar nu word ik gewaar dat er geen afhandeling in mijn ziel heeft plaats gevonden. En dan is het net alsof de wrekende gerechtigheid Gods mij opnieuw achtervolgt. Dan zeggen ze in mijn ziel: *'je bent een overspeelster en je hebt veel te grote stappen gedaan'*. Dat maakt mij zo verlegen en beschaamd. O, ik heb mij zo vergist.

Lieve vriendin, ik hoop dat u mij wilt onderwijzen want ik weet het nu niet meer. Alles is zo anders geworden. Als ik met iemand praat die pas op de weg gebracht is, dan zeg ik: zo ben ik nu ook, in zo'n gemis en zo ongelukkig voel ik me zelf ook. En dat kunnen

¹ Ph. van Sorgen, uit: 'Het bundeltje'.

zij dan niet begrijpen. O, als ik maar de Heere mag rechtvaardigen en vrijverklaren dan krijg ik verademing, maar het is dikwijls zo anders. Zo biddeloos, liefdeloos en koud. O, als ik eraan terugdenk hoe wij samen verkeerd hebben dan breekt mijn hart van heimwee. Nooit zal ik vergeten hoe wij het dierbaar vers van een dichter² hebben opgezegd:

*Als onder t' heilig recht,
De ziele niet meer vecht,
Maar billijkt 't zondeloon,
Wat haar ook overkoom',
Rechtvaardigend haar God,
Wat eeuwig zij haar lot,
Als in haar laatste vreugde,
Het eren van Gods deugden,
De deugd van 't recht het wint,
Al eist zij: doodt het kind!
O, stonde van 't gericht,
O dood'lijkst tijdsgewricht!
Dan wordt verlorengaan,
Door God niet toegestaan,
Hier wordt de Zoon gekust,
Eer z' op de weg vergaat.
Hier wordt zij welbewust,
Verzekerd van haar staat.
Hier drinkt zij 't bloed des Lams,
't Welk haar in 't leven laat.
Hier wordt de toorn geblust,
En is het vreê met God,
Door het offer van Zijn Zoon.
O allerzaligst lot!*

Ach, wat bent u gelukkig, want nu zie ik pas dat ik gezongen heb wat ik niet verstond. Mijn enige vermaak vond ik wel in het eren van Gods lieve deugden, maar ik heb ze geschonden en hoe kom ik ooit met God verzoend? Die weg van de verzoening in Christus heb ik mogen zien en in Hem zijn de Goddelijke deugden verheerlijkt, maar Christus is weggegaan. Het is donker aan alle kanten. En ik probeer wel te geloven, maar ik kan het niet. Het is net of er een muur staat tussen de Heere Jezus en tussen mijn ziel. En met de wetenschap hoe het vroeger gegaan is, kan ik mijn hart niet verlevendigen. Och vriendin, ik hoop niet dat dit ellendig briefje verwijdering geeft, maar ik zou zo graag door u onderwezen worden waar de haper zit.

Uw verlaten vriendin.

² Rijer Pothoven, 1904-1976; lid Ned. Herv. Gemeente te Neerlangbroek.

10e brief, van de bruid aan een arme Ruth , komende van de dorsvloer van Boüz.

Geliefde vriendin,

Uw briefje heb ik in des Heeren voorzienig bestel en met vereniging in mijn hart mogen lezen. In och lieve, ik was zo beschaamd als u. Terugdenkend aan de omgang die wij vroeger hadden met elkaar, bleef er niets over dan schuld en moest ik mezelf gedurig veroordelen voor het aangezicht des Heeren. Ach, ik moet steeds meer leren dat hetgeen ik gebouwd heb, door de Heere afgebroken wordt en hetgeen de Heere bouwt dat ik het afbreek. Veel te veel heb ik de zielen in de gestalten, hoe aangenaam ze ook mogen zijn, opgebouwd. En nu bij het ouder worden komt de Heere mij te leren dat al dit hout, hooi en stoppelen in 't gericht niet kan bestaan. Nu leer ik de oude, gelovige vromen beter verstaan. Mijn oude vriendin zei dikwijls: *'je moet als een aal afgestroopt worden en jezelf dood werken, niet alleen aan het gebod der werken, maar ook aan het gebod des geloofs.'* Ach vriendin, wat wordt dat toch een onbegrepen taal. Maar gelukkig dat de Heere u de eerste beginselen van die weg des geloofs heeft geleerd. En nu zal die Man niet rusten voordat Hij de hele zaak aan u zal voleindigd hebben.

Maar, evenals de Vader Zijn heilige deugden handhaaft, zo eerbiedigt de Zoon de deugden van God. Maar dat moet ook geleerd worden. God de Vader is verheerlijkt in Zijn Zoon. En God de Zoon verheerlijkt Zich in de zondaar door de Heilige Geest. En dit onderwijs van de Heilige Geest valt steeds dieper in de ontdekking, ontgroning en ontbloting. De oude Datheen zingt in Psalm 85: *In 't regiment zal 't oprechtelijk staan; alle dingen zullen ook recht toegaan.* Een blik in de rechtszaal is nog geen vrijspraak door de rechter. De zaak is dan in onderhandeling. In een rechtszaal wordt wel de advocaat gezien. En nu ben je in de zaal geweest en heb je de Advocaat horen spreken. Deze Hemeladvocaat is nu verantwoordelijk voor je geworden bij Zijn Vader. En dat is toch zo'n groot voorrecht. Maar in het burgerlijk leven is het toch zo dat de advocaat niet vrijsprekt, maar de rechter en zo gaat het ook in het hemels rechtsgeding. God is het Die rechtvaardig maakt, wie is het die verdoemt? Maar in het burgerlijk leven mag een advocaat geen zoon van de rechter zijn, in dezelfde rechtszaak. In het hemelhof heeft de Vader Zelf voor een Advocaat zorggedragen. Hij geeft wèl Zijn eigen Zoon gegeven. En vriendin, als de Borg tot uw ziel heeft gesproken ligt daar zaligheid en verzoening in, want het hart van de Vader en de Zoon zijn eender. Veel van Gods kinderen blijven hierin leven en ontvangen hieruit werkzaamheden totdat zij sterven, om dan voor eeuwig bij de Heere te zijn. Maar het is zo'n voorrecht als de Heilige Geest doorgaat werken in het bevindelijk leven. Als Hij de noodzakelijkheid daarvan op het hart drukt en bindt. Toen de doodslager binnen de vrijstad kwam moest zijn zaak eerst gerechtelijk onderzocht worden. Hij kwam niet vrij voordat de Hogepriester stierf. Daarna keerde hij terug tot zijn vorige bezittingen. O, zoek het niet in wijsheid of wetenschap of in een verstandshuwelijk. Velen dringen erop aan dat je gaat rusten op de openbaring van Christus. Maar de Heere is bezig om je daar van af te stoten. Ik bedoel niet dat Hij je van Christus afstoot. Ach neen, dat begrijpt u wel, maar de Heere neemt de grond weg uit je bevinding en uit die zalige omgang met Jezus. Vraag toch veel aan de Heere of Hij u op het laagste plekje wilt zetten om in de eerste klassen het alfabet te mogen leren stamelen. In de oefeningen des geloofs wordt je steeds achteruit gezet. En dan houdt al ons redeneren op. Ach, de verstandelijke beschouwing brengt ons nergens, maar maakt ons opgeblazen. De steeds doorgaande ontdekkingen zijn zo nodig om van al onze werkzaamheden afgesneden te worden en van de laatste vezels van het werkverbond, opdat uw ziel in de vrijheid der kinderen Gods mag delen, met volle geloofs zekerheid.

En nu wordt de openbaring van Christus wel eens vernieuwd. En het wordt ook onderscheiden ondervonden als de Middelaar des Verbonds zich openbaart. Want sommigen mogen dan door Hem in het hart des Vaders blikken. Daar ligt de eeuwige liefde en smaken wij de verzoening met God. Als deze genietingen wat minder worden gaat het gevoel er wel uit, maar wij blijven onder de verbondsbeloften liggen. Door het geloof in Christus zijn wij met God verzoend. Maar de Heere wil Zich aan sommigen nader openbaren als hun eeuwige VERBONDSGOD. En dat gaat meestal door een weg van lijden, want er moet heel wat geleerd en afgeleerd worden eer wij met volle zekerheid verenigd worden met de Verbondsmiddelaar en met zekerheid in de zalige ondertrouw met Hem mogen komen. Dan wordt die grote kloof die tussen ons en de Vader ligt, -en die Hij heeft overbrugd- voor ons persoonlijk gedempt. Daar wordt onze mond gestopt onder de heilige deugden Gods en dan gaan we geheel onder, in het volkomen aanvaarden van onze schuld en straf. *'Zijt Gij met mijn doem gediend, zoek Uw eer, ik heb 't verdiend.'* Daar verliezen wij het leven om het uit Hem te ontvangen. *'Dit is het eeuwige leven, de waarachtig God te kennen en Jezus Christus, Die Gij gezonden hebt.'*

Toen ik daar mocht komen, klonk het zo krachtig in mijn ziel: *'Men zal haar Manninne heten omdat ze uit de man genomen is.'* Daar zag ik, dat ik reeds uit Hem genomen was van eeuwigheid; en ook in de tijd, tijdens Zijn doodslaap, toen Zijn zijde door de speer werd geopend. En daar werd Hij mijn wettige Man en Bruidegom. Daar hoorde ik des Vaders stem in mijn ziel: *'God is het Die rechtvaardig maakt, wie is het die verdoemt?'* Toen beleefde ik de grote verzoendag. Daar toonde de Heere mij dat het de grote verzoendag voor Christus was toen Hij aan het kruis uitriep: 'het is volbracht.' Maar nu moet het ook verzoendag worden *in de ziel*. En dat gebeurt als de verzoening van Christus wordt toegepast door de Heilige Geest. En dat doet Hij onderscheiden in trap en mate, zoals Hij wil.

Daarna heb ik vele vruchten mogen genieten uit het eeuwig Verbond, van mijn lieve Vader. Maar Heere leerde mij ook dat, als een ziel met bewustheid een kind mag worden, zij in alles zo diep afhankelijk wordt van de Vader. Och dan wordt het de begeerte van mijn ziel: *'Wanneer mijn Heere, ach wanneer, zal ik hierboven, o zoete Jezus, ach wanneer zal ik U met Uw kin'dren loven?'*

Uw toegenegen vriendin, die dikwijls moet klagen dat ik niet aan Zijn liefde kan beantwoorden.

11e brief van een uitziende vriendin naar de gemeenschap van de Vader.

Zeer geliefde vriendin in den Heere,

Dat mag ik op dit ogenblik zeggen. Het leeft zo in mijn hart:

Wij zijn kind' ren van één Vader.

Wij zijn van 't zelfde huisgezin.

Wij bestaan elkand' ren nader,

Dan de band van d' aardse min.

De vorige brief heb ik ontvangen en kan hem pas nu beantwoorden. O, er is zoveel gebeurd nadat ik de laatste keer geschreven heb. Uw brief trof mijn ziel in de diepste snaren. Nooit tevoren heeft iemand zo mijn zielslegering blootgelegd en in de toestand waarin ik verkeerde, zoveel onderwijs gegeven.

Het zou te lang duren om u alles te vertellen wat er daarna in mijn leven heeft plaats gevonden. Toen ik u schreef leefde ik niet meer in die gevoelige uitgangen naar de

Heere Jezus. Dat leven was ik kwijt. En het zakte steeds verder weg, of ik er om bad en smeekte, het hielp al niet meer. Het werd steeds donkerder. Ik dacht, de Heere geeft niet meer om mij. O, dat kostte wat tranen en zielsverdriet. Maar ook die smart zakte weg en er bleef van mijn zielenleven niets meer over. Toen begon ik weer naar mijn oude vrijers te verlangen. O, ik schaam me nu zo diep voor de Heere en voor Zijn kinderen, maar ik wil er u toch iets van vertellen. Mijn oude leven kwam mij steeds aangener voor want toen had ik nog lust en vermaak, maar ik dacht, nu heb ik totaal niets meer. Ik heb de Heere niet meer en mijn ander vermaak is ook weg. Wat heb ik nog aan mijn leven? En daarbij komt nog dat de kinderen mijner moeder tegen mij ontstoken waren. Zij stoten mij uit hun omgang en gemeenschap. Het levende volk voelde de vereniging met mij ook minder worden en ze kregen argwaan. Ik werd een eenzame, van allen verlaten, veracht en bespot. O, in die diepte kreeg ik in mijn hart: *'Efraïm is vergezeld met de afgoden, laat hem varen!'* De Heere liet mij los, dacht ik, en de mensen verstoten mij. *'Vanwege Uw hand heb ik alleen gezeten'*, zegt Jeremia, *'want Gij hebt mij met gramschap vervuld.'*

En die verdrukking gebruikte de Heere om mijn ziel weer naar Hem te trekken. Op een morgen bij het wakker worden, kwam de Heere mij voor: *'Ik zal wederkeren tot mijn vorige Man, want toen was mij beter dan nu.'* O, met hoeveel liefdesmart en schuld dat ik toen wederkeerde, kan ik u niet zeggen. Ik was als iemand die zijn gezicht in zijn mantel bedekt en zo kwam ik beschaamd voor de Heere te staan. En daar kreeg mijn ziel een innige betrekking op de deugden Gods. De rechtvaardigheid en het heilig recht des Heeren straalde zo'n glans uit dat ik er geheel voor ingewonnen werd. Ik mocht aan de zijde Gods vallen en in de liefde van mijn ziel riep ik uit: *'o Heere, trek maar door in mijn ziel, o trek mijn ziel onder die heilige deugden Gods in zalige vereniging des harten.'* Daar kan God geen kwaad meer doen en werd ik het met mijn Schepper eens. O vriendin, en dan dat wonder van genade, daar openbaarde Zich die dierbaar Borg en Middelaar opnieuw in mijn hart: *'Grimmigheid is bij mij niet'*. En ook uit Johannes: *'Kinderkens, indien wij gezondigd hebben, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige. En Hij is een verzoening voor onze zonden.'* O hoe helder mocht ik nu inzien in de weg van verzoening! Ik zag hoe de Vader uit oneindige liefde tot de mens, Zijn eigen Zoon gegeven heeft tot een volkomen verzoening. God is in Christus verzoend en legde het woord der verzoening in mijn ziel. O, hoe zag ik die Man van smarten, dragende Zijn kruis om de schuld van Zijn beminde bruidskerk te betalen! Wat liefdesmart en blijdschap werkten beurtelings in mijn hart. Te veel om het allemaal te schrijven, maar u verstaat mij wel, hè vriendin? Dat zitten aan Zijn voeten en die liefdesomgang met Hem, Die veel schoner is dan de mensenkinderen. In Wie de Vader voldaan is; en al de schatten en volheid der Godheid wonen in Hem. O, hoe schittert in Hem al Gods deugden!

En daarna hield de Heere mij werkzaam naar Hem en door Hem tot de Vader. En met veel vallen en opstaan en door diepe vleeskruisigende wegen leerde de Heere mij gedurig weer om door Hem tot de Vader te gaan, ook als ik het weer verzondigd had. Eens zei ik: *'Heere Jezus, ik ben nu overtuigd dat het Uw Vader is, och dat het nu ook mijn Vader mag worden.'* Ik zag de zalige harmonie tussen de drie Goddelijke Personen. De Een bedoelt altijd de eer van de Ander en van Zichzelf. O, zo volmaakt. En daarin ligt het hart van de levende kerk, in die zalige overeenstemming tussen de drie Personen, om zondaren zalig te maken. Dat gaf zo'n betrekking in mijn ziel op de Vader. En toch kom ik er niet zo vrijmoedig toe komen. Het is net alsof er nog iets tussen ligt. Eens vroeg ik in die kinderlijke betrekking: *'O, Vader van de Heere Jezus, wat ligt er tussen U en mij?'* En toen sprak de Heere: *'de oude Adam.'* En daar zag ik hoe wij ons uit de zalige gemeenschap van de Vader gezondigd hebben in het paradijs.

Ook zag ik mijzelf in en met Adam de dood eten en het Verbond verbreken. O, hoe heb ik toen mezelf veroordeeld als een verbondsbreker, zowel van het werkverbond als van het genadeverbond. En daarna kreeg ik nieuwe werkzaamheden uit die kinderlijke betrekking, met veel verdrukking, en verdriet.

Eens, toen ik voor onze geliefde vriend mijn hart uitstortte, zei hij: 'het Vaderlijke Gods ligt al in je ziel en het speelt al op je lippen, maar het ontbreekt je aan de doortrekking. Je ligt als eens schip voor anker, maar je ligt nog buiten de haven van 's Vaders liefdeomgang.' O vriendin, ik begreep hem zo goed. Maar er waren er van 't volk die tegen mij zeiden: *'hoe kan dat nu?'* Onze vriend zei later tegen mij: 'al Gods kinderen liggen in het liefdehart des Vaders, maar de Geest is er toe nodig om het met volle bewustheid in te mogen leven voor eigen hart en leven. Daartoe is de Geest der aanneming tot kinderen nodig, Die doet roepen: *"Abba, Vader."* En dan wordt die Geest een Onderpand en tot verzegeling van onze eeuwige erfenis die in de hemel weggelegd is. Dat geeft ons de volle zekerheid van ons kindschap.'

Nu vriendin, dat onderwijs daar heb ik zoveel aan gehad. Meer als van hen die met hun waanwijsheid uit de hoogte spreken en je ziel veroordelen. Het rechte onderwijs geeft een binding aan Gods troon.

Nu heb ik mijn hart voor u verklaard. Ik hoop dat het huwelijk nog eens voltrokken mag worden om de bruid van Christus te mogen worden. O, het komt mij nu nog veel groter voor als ooit tevoren. Bidt maar veel voor mij om door de grote Leidsman geleerd te mogen worden en om de Geest der openbaring in Zijn kennis. En bidt ook maar veel voor het huis des Konings, want alles is nu in de war en overal heerst de dood. *'O, er hangt een lijklicht in de Kerk des Heeren'*, zegt dikwijls onze vriendin, die lastdraagster van Sion. Maar ach, die lijklicht draag ik ook met mij om.

Wil je mijn liefdegroeten overbrengen aan al het armgemaakte volk van God?
Met een kus der liefde.

Uw steeds gedenkende vriendin.

12^e brief, van de bruid van Christus, onder haar kruis, roemende in God.

Zeer geliefde vriendin in de Heere,

Uw brief verkwikte mijn ziel en hart in Hem Die ons tevoren zo uitnemend heeft liefgehad en Die Zijn volk liefheeft tot het einde, ja tot in eeuwigheid.

Dezelfde gang en hetzelfde leven heb ik mogen doormaken. Nadat die gezegende Persoon des Middelaars Zich zo ruim in mijn ziel had geopenbaard, kreeg ik een wisselend leven. Gedurig kwam de Heere mij met de Verbondsbeloften te versterken, als ik door de hitte der verdrukking weer ten einde raad was. Wanneer dan de zegels van het Genadeverbond weggenomen werden door de kracht van de Heilige Geest dan deelde ik opnieuw in de gunst des Heeren en kreeg opening door Christus tot de Vader. Dan kreeg ik te zien wat de Heere mij geschonken had, maar ook wat ik nog miste.

Eens ben ik zeer bemoedigd geworden uit de geschiedenis van Ruth. *'En die man zal niet rusten, voordat hij deze zaak voleind hebbe.'* Maar daarna ben ik opnieuw in afbrekende wegen geleid, zodat ik in mijn gemis en ellende neerlag. Ik werd in de dadelijkheid gewaar met een rechtvaardig God van doen te hebben. Daarop raakte mijn ziel in vijandschap omdat ik het voor die grote God moest verliezen. Toen werd ik gewaar dat de zonde een aanslag op God is, waardoor hij het bestaan Gods ongedaan wil maken. En daar stierf ik aan de wet en aan alles buiten de aanbiddelijke God. In één

ogenblik zag ik, wie de Heere voor mij geweest was vanaf mijn geboorte tot de roepende weldaad; en in het bijzonder hoe goed Hij daarna voor mij was en dat ik alleen maar had tegengewerkt. Met de weldaden was ik van Hem afgehoereerd. Daarop boog ik mijn schuldig hoofd onder het gezag en de uitstraling van de hoogwaardige Majesteit van de Goddelijke deugden. En hier ging ik ten onder. Ik *keurde* mezelf de hel eeuwig waardig, maar ik mocht dat eeuwige Wezen *kiezen*. Wij kiezen de zonde niet en de straf niet, maar *kiezen* God en *keuren* Zijn vonnis der wet heilig en rechtvaardig en goed. O, die vereniging en zalige onderwerping en verlustiging in de heilige God, is onbeschrijfelijk!

"Gij zijt volmaakt, Gij zijt rechtvaardig, Heer";

Uw oordeel rust op d' allerbeste wetten;

Uw loon, Uw straf beantwoordt aan Uw eer." (Psalm 119:69)

En daar openbaarde Zich de gezegende des Vaders als de tussentredende Borg en Middelaar. En terstond was het of de Vader Hem aanschouwde en tot mij sprak, in mijn ziel: *"God is het, Die rechtvaardig maakt; wie is het die verdoemt? Christus is het Die gestorven is, ja wat meer is, Die ook opgewekt is, Die ook ter rechterhand Gods is, Die ook voor ons bidt."* Daar toonde de Vader mij, dat Hij volkomen verzoend is in Zijn Zoon. Ik heb toen zalige tijden mogen doormaken en werd door de Heere onderwezen in vele verborgen gangen van de Middelaar, in Zijn diepe, smartelijke en vernederende gangen, maar ook in Zijn verhoging.

Maar daarna werd ik opnieuw een gemis in mijn hart gewaar. En toen zei ik tot de Heere: "Nu ben ik toch met U verzoend mogen worden, wat ontbreekt er nog aan Uw werk? Toen sprak de Heere: *"En God zag al wat Hij gemaakt had, en zie het was zeer goed."* En tegelijk zag ik mijn gemis. Wij zijn in Adam óók de Heilige Geest kwijt, Die in Adam woonde. En zo sla ik mijn ogen naar Boven om Die Geest, gedenkende aan de woorden van de Heere Jezus: *"Die zal het uit het Mijne nemen en u verkondigen."* En daarop daalde de Geest van de Vader en de Zoon af in mijn hart, door Welken wij roepen: *"Abba, Vader!"* O, met volle bewustheid kind te mogen worden! Daar heb ik uitgeroepen: *O, liefde Gods des Vaders, o liefde Gods des Zoons, o liefde Gods des Heiligen Geestes!* Daar kreeg mijn ziel een thuiskomen in een Drie-enig God. Dat wonder dat God nu verzoening gevonden had door Zijn Zoon en in mij een welbehagen nam!

In die weg heb ik een geruime tijd mogen verkeren. Daarop werd ik opnieuw werkzaam in de weg van heiligmaking, omdat ik het er zo slecht afbracht. Elke dag nieuwe schuld maken, dat bracht me zo in het stof. Zo'n lieve Vader in de hemel te hebben en dan zó onwaardig te leven, naar eigen zin en wil. En dan zo'n besmet en verdorven deel om te dragen waar de lijklucht vanaf gaat! *"Ik ellendig mens"*, zegt Paulus, *"wie zal mij verlossen van een lichaam des doods?"* En toen kreeg ik, smekend voor mijn lieve Vader deze woorden: *"Maar gij zijt afgewassen, maar gij zijt geheiligd, maar gij zijt gerechtvaardigd door het bloed van Christus en door de Geest onzes Gods."* Daar kreeg ik in mijn ziel een diep besef, dat de Geest en Christus getuigen van de inwoning van de Bruidegom in mijn ziel. Nooit tevoren had ik het welbehagen des Vaders zó heerlijk mogen aanschouwen. Ik zag en geloofde hoe de Vader in de weg van heiligmaking door Zijn Geest een werkzaamheid uitoefent om Zich in Zijn kinderen te vermaken. Daarom staat er, dat *de uitverkorenen de Naam huns Vaders op hun voorhoofd dragen*. Nu, geliefde vriendin, ik zonk weg in dat aanbiddelijk wonder van vrije genade.

Veel wederwaardigheden en kruisen heeft de Heere mij in Zijn Vaderlijke liefde toegezonden. Dat heeft mij gespeend aan de wereld. En nu ik een Onderpand heb in

mijn ziel van de toekomstige Erfenis in de hemel, is mijn verlangen om met Christus te zijn, want dat is zeer ver het beste. En in dit tranendal komt de Heere mij nog wel eens een voorsmaakje geven van het zalige hemelleven.

Ook mag ik soms een bijzondere gemeenschap oefenen met de verlostte kerk. Eens werd ik als opgetrokken en zag in de heerlijkheid enkelen van onze geliefde vrienden die ons zijn voorgegaan, waarvan één mij toeriep: "*Kom hogerop, de kroon wacht u!*"

Zo heb ik u nu mee mogen delen wat mijn getrouwe Verbondsgod aan mij heeft willen doen. Eens zullen wij Hem eeuwig de eer geven als wij mogen verkeren in het zalig genieten van onze hemelse Bruidegom. Dan zullen wij altijd bij de Heere zijn.

Met innige liefdegroet,

Uw geringe zuster in Hem Die trouwe houdt in eeuwigheid.

Het Christelijk maagdenversiersel.

*Aan God alleen haar trouw te geven;
 alleen met Hem bekommerd leven.
 Gehaat te zijn en toch beminnen;
 volgen Gòds raad, niet eigen zinnen.
 Altijd bezig en niet veel woelen;
 een ànders nood als eigen voelen.
 Gaarne alleen en niet veel praten;
 met God gemeen, zichzelve haten.
 Een ànders kwaad ter nood maar melden;
 ontvangen leed met deugd vergelden.
 Goed' vriendenraad niet licht verachten;
 in zond' of kwaad niet te vernachten.
 Den kleinen meest haar gunst bewijzen;
 een ànders deugd, zichzelf nièt prijzen.
 Christus' lijden voor alles weten;
 eigen lijden zeer haast vergeten.
 Haar zoete spijs moet matig wezen;
 't gebed haar steun, verkwikking 't lezen.
 Kleine zonden niet licht te achten;
 om boet' te doen geen tijd afwachten.
 In schimp en smaad geduldig blijven;
 gedane deugd aan God toeschrijven.
 In eigen oog als niets te wezen;
 verwijt en bespot voor zoet opeten.
 Veeltijds in huis, op straat heel zelden;
 al wat haar schort aan Jezus melden.
 Onschuldig zijn en willig lijden;
 haar eigen zin en wil besnijden.
 Recht te hebben en nog te zwijgen;
 voor trouwigheid, ondank te krijgen.
 Weinig hebben en nòg te geven;
 verdrukt te zijn, en blij te leven.
 Volmaakt te zijn en nog te vrezen;
 in leven zijn en dood te wezen.
 Versierd u maagd hiermee van binnen;
 zo zal u God als bruid beminnen.*

P. M.

Scheidbrief aan de zonde en trouwbrief aan Jezus Christus.

- 6 *Met rijp beraad en welbedachte zin,
herroep ik, zeg ik op en trek ik in,
op deze dag, week, maand en jaar mijns levens;
eens en vooral, al mijn toestemming tevens,
die ik weleer mijn liefste zonde gaf.
Daar is de brief, ik scheid van u af!
O snode boel! En wens u meer te haten;
als ik u ooit geliefd heb, uitermaten.*
- 7 *O, Jezus lief, Die mij zover éerst lief,
dat Gij mijn ziel met wedermin doorgriefft;
Mijn Bruidegom, trek mij tot U naar boven,
geef dat ik U mag leven, lieven, loven.
Ja, U alleen, nu 't U zowel geviel.
Hart van mijn hart en Ziel van mijne ziel.
Daar is mijn hart, gelief 't U te lieven
'k Wil U, mijn Hoofd in alles weer believeen.*
- 10 *Alleen maar, o. mijn trouwe Bruidegom!
Maak mij getrouw en haal mij wederom
Zo haast mijn hart van U zal zijn geweken
Houd mij terug van ooit mijn trouw te breken.
Dat Uwen Geest het pand van onze trouw,
die huw'lijksband onbreekbaar samenbouw.
Kom, liefste Troost, ná d' ondertrouw mij trouwen;
Hoe zullen wij dan eeuwig bruiloft houden.*

Melodie Psalm 104.

Beide gedichten uit het bundeltje: *Uitgekipte geestelijke gezangen*, blz. 183-186.

Deze serie: *Het genadeverbond*, bestaat uit 5 deeltjes:

1. Het verbond der genade en de evangelische voorschriften in de roeping van zondaars.
2. De inwilliging van het verbond der genade.
3. Het huwelijksverbond met Vorst Immanuël.
4. Het genadeverbond en onze doop en belijdenis.
5. Het evangelievoorschrift. De regel van het Evangelie uitgelegd als de enigste regel des levens